

B) JÉZUS KRISZTUS VÁLTSÁGMŰVE APOSTOLI HITVALLÁS 2.

(olvasmány, egyházi iskolában ajánlott téma)

Gyülekezeti óraszám: 0. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom: Szücs Ferenc: Hitvallásismeret, Budapest, 1995; Fekete Károly: A Heidelbergi Káté magyarázata, Budapest, 2013; Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest, 2000; Barth Károly: Kis dogmatika, Budapest, 1947; Dr. Török István: Dogmatika, Amsterdam, 1985)

„...szenedett Poncius Pilátus alatt, megfeszítették, meghalt és eltemették. Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül.”

Jézus szenvedése:

Jézus egész élete szenvedés volt (Káté 37. kérdés-felelete). Már a testet öltés is. Jézus a mennyei dicsőségből szállt le, magát megüresítve (Fil 2,6–11), az emberi természet felvételével mintegy elrejtette isteni természetét. Barth megfogalmazása szerint: Jézus élete nem diadal volt, nem siker, nem öröm, hanem megaláztatás, sikertelenség, szenvedés. Ebben lepleződik le Istennek az ember bűne miatti haragja. Bár sok más ember is szenvedett és szenvedni fog a világtörténelem során, az a fajta szenvedés, amiben Jézus Krisztusnak része volt, nem hasonlítható egyetlen ember szenvedéséhez sem. Ő a bűnök miatt halt meg, és vette magára a világ bűneit. Jézus Krisztus szenvedésében azonban nem a testi szenvedés volt a legrosszabb. Krisztusnak el kellett szenvednie annak a terhét, ami a lényétől a leginkább idegen volt: a bűn terhét. Bár az Atyával egy volt, mégis neki kellett elszenvedni, az Atyától való elszakítást.

Poncius Pilátus:

(Káté 38. kérdés-felelet)

Két személynév szerepel csupán az Apostoli Hitvallásban. Mária és Poncius Pilátus neve. Egy zsidó és egy pogány ember neve. Egy nő és egy férfi. Több okból fontos az, hogy Apostoli Hitvallás megemlíti Poncius Pilátus nevét.

1. Pilátus neve arra mutat rá, hogy Jézus Krisztus a történelemben született meg, valóságosan élt, egy konkrét történelemben is ismert személy nevéhez kapcsolható, kinyomozható. Nem kitalált, igazi élő emberként volt jelen Isten a világban.

2. Pilátus nem pozitív szereplője Jézus történetének. Az ő megemlékezésével Jézus elítélésében a pogányság is jelen van. Jézus elítélése úgy lehetett csak végrehajtani, hogy a zsidó ítélet mellett a pogány igazságszolgáltatás is elítélte. Így Jézus elítélésében mind a választott nép, mind a pogányok kivették a részüket.

Bár Pilátus ártatlannak találja Jézust, mégis halálra ítéli. Pogány kivégzés szerint végezték ki. Olyan módon, amelyet az Ószövetség átokhalálnak nevez. (5Móz 21,22–23) Az átokhalál az Istentől való eltaszítottságot jelenti.

Megfeszítették:

(Heidelbergi Káté 39. kérdés-felelete)

Jézusnak mint zsidónak hagyományosan a megkövezés járt volna. A keresztre feszítés pogány kivégzési mód volt, ami gyalázatot és átkot jelentett. A keresztre feszítést a rómaiak használták, de nem ők találták ki, a karthagóiaktól és perzsáktól vették át. A kereszthalál elviselhetetlen szenvedésekkel járt, ezért végeztek ki így rabszolgákat, gonosztevőket és politikai foglyokat

ezen a módon. A zsidó szemlélet szerint akasztófa volt a kereszt. A szöggel az elítéltet felfeszítették. 5Móz 21,23 szerint: „Átkozott mind, aki fán függ.”
Isten átkát viselte el Jézus a kereszten. Krisztus átokká lesz, hogy minket megváltson.

Meghalt és eltemették:

Jézus nem csak szenvedett az emberért, hanem meg is halt. Ezt hangsúlyozza a hitvallás azzal, hogy el is temették. Valóságosan meghalt Csak úgy tudta legyőzni Jézus Krisztus a bűn zsoldját, hogy valóban meg is halt. Jézus Krisztus pokolra szállása: Kálvin tanítása szerint az Istentől és emberektől való elhagyatottság helyére került Jézus. Mivel Krisztus került arra a helyre, amelyre az embernek kellett volna jutni, mi megszabadultunk az Istentől való elszakítottságtól.

Harmadnapon feltámadt a halottak közül:

Jézus Krisztus feltámadása a keresztyén hit alapja. Aki nem hisz abban, hogy Jézus feltámadt, nem keresztyén. Jézus feltámadásával a húsvét diadallá lett. Ez a feltámadás a jele a bűn és a halál feletti győzelemnek. Jézus feltámadása a biztosíték arra, hogy mi is feltámadunk. Krisztus nem maradt a halál foglya. De feltámadásának valósága a világ előtt még rejtve van. A feltámadás ereje már ebben a földi életben a hívő ember számára az új életet jelenti. A megtérés előtti élet Pál apostol tanítása szerint vegetálás, de amikor meghalt az óember, feltámad az új ember Krisztus bűnbocsátó kegyelme miatt.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

(Felhasznált irodalom: Bölcseföldiné Türk Emese – Kerekes Szabolcs: Serdülők a gyülekezetben, in: Siba Balázs – Szabóné László Lilla – Pángyánszky Ágnes (szerk.): Együtt a hit útján – Gyülekezetpedagógiai kézikönyv, Kálvin Kiadó, Budapest, 2019, 177–213.)

Amikor a serdülő a hite újragondolásának folyamatában maga szeretné megkeresni az igazságot, fontos, hogy lehetőséget adjunk kérdéseinek megfogalmazására Jézus személyével kapcsolatosan is. A hitoktatásból átvett tartalmakhoz most egyre inkább érzelmeket is társít, azokkal írja körül Istent. Interaktív formában, az útkeresést, válaszkeresést társaival átélve erősödhet abban, hogy Jézus olyan személy, Aki őt elfogadja, érte cselekedett és cselekszik, Akihez ő személyesen kapcsolódhat, Akinek ő szeretetért hálás lehet.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: Jézus Krisztus Megváltónk.

Kognitív: Jézus Krisztus váltságművének rövid összefoglalása.

Affektív: Jézus Krisztus tetteire való válaszként a hála érzetének felkeltése és megerősítése a tanulóban.

Pragmatikus: A tanuló bátorítása arra, hogy a saját lehetőségein belül fogalmazza meg és fejezze ki az Isten felé való háláját.

Óra fő része	Javaslatok	Tananyag, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	1. Beszélgetés: <u>Ismétlés: mit jelent a hal jelképe? Mit mond el ez a mondat Jézus Krisztusról?</u> Ti mit gondoltok, kicsoda Jézus Krisztus?	Vélemények megfogalmazása a kérdésről: kicsoda Jézus Krisztus?

	2. Kicsoda Jézus? MFEI 1. Ki Jézus?	MFEI 1. feladat
Feldolgozási javaslat	1. Mit mond Jézusról a hitvallás? Olvassuk el a hitvallás szövegének 2. részét! MFEI 2.: A feladat kapcsán beszéljük meg Jézus életének kulcseseményeit <u>„Váltságműve” – mit jelent a megváltás</u> TK képe (67. o.) – értelmezzük a keresztre tűzött feliratot: A keresztre szegezett adóslevél minden ember „adósságát” jelképezi <u>Olvassuk el a két igét a TK-ben (67. o. aranyárga felület)!</u> Hogyan kapcsolódnak a hitvallási részhez? <u>Aranymondás:</u> <i>„Krisztus meghalt a mi bűneinkért az Írások szerint, eltemették, és feltámadt a harmadik napon.”</i> (1Kor 15,3–4) <u>Értelmező, összefoglaló rész</u> Olvassuk el az összefoglaló magyarázatot! 2. Mi lehet a mi válaszuk Jézus szeretetére? MFEI 3.: Mít árul el a válaszukról, Jézus iránti hálánkról Kálvin pecsétje? 3. Énekjavaslat: Új világosság... (TK 20. ének), Jézus Krisztus, szép fényes hajnal (TK 9. ének)	MFEI 2. feladat Jézus élete eseményeinek felelevenítése TK A megváltás értelmezése TK Aranymondás értelmezése, a témához kapcsolása Összefoglaló gondolatok MFEI 3. feladat Válasz megfogalmazása Jézus irántunk való szeretetére
Munkáltatás	Harmonika könyv következő oldalára: Aranymondás, kereszt jelképe	
Házi feladat		

TOVÁBBI ÖTLETEK

Cseri Kálmán: Tudom, kinek hittem (Az Apostoli Hitvallás magyarázata)

https://www.velunkazisten.hu/konyv_pdf/Tudom_kinek_hittem

Feldolgozáshoz:

Jézus életének eseményeit feleleveníthetjük úgy is, hogy a MFEI 2. feladatának kifejezéseit lapokra írva kiosztjuk a tanulóknak, s megkérjük őket, hogy csoportonként rakják sorba, csoportosítsák azokat, s kapcsolják a hitvallás megfelelő szavaihoz.

Drámapedagógiai ötlet: Helvettes áldozat illusztrálása:

Gyűjtsünk be minden hittanostól egy zálogot (tolltartó, telefon, karkötő stb., de csak olyat, amit önként odaad, nem az érték a fontos.) Utána tartsunk ötletbörzét: közösen találjunk ki olyan dolgokat, amiket a zálog eredeti tulajdonosának meg kell csinálnia ahhoz, hogy visszakapja a tárgyat. A „büntetések” mind kapcsolódjanak a tantárgyhoz, pl. megtanulni egy igeszakaszt, kézzel kimásolni egy zsoltárt, nyilvánosan elénekelni egyedül egy dicséretet stb. Kérdezzük meg, szerintük melyik a legdurvább büntetés, ez húzzuk alá. Ezeket írjuk fel a táblára, majd valamilyen módon sorsoljuk össze a büntetéseket a zálogokkal. (Nem baj, ha nincs annyi büntetés, mint zálog, egy büntetést több záloghoz is ki lehet osztani.) Tudatosítsuk, hogy ez mostantól egyfajta házi feladat, tehát meg kell majd csinálni. (Nem baj, ha tiltakoznak vagy fogadkoznak, hogy ők nem fogják.) Amikor végeztünk, akkor hívjuk ki azt, aki a legdurvább büntetést kapta és vállaljuk át tőle, ő visszakapja a zálogot és mi fogjuk megcsinálni azt, amit húzott. Ugyanezzel a gesztussal együtt engedjük el a többiek büntetését is – de a mienket csináljuk meg mindenképp!

Kiegészítő megjegyzés a játékhoz: A játék után beszéljük meg, hogy mit éreztek közben. Mit jelent megtapasztalni, hogy elengedik a büntetést. Fogalmazzuk meg, hogy az életben mi jogosan kapnánk Istentől büntetést, ebben a játékban ugyanis biztosan jogtalanok fogják érezni a büntetést és a különböző mértéket is.

A témához felhasználható énekek:

Református Énekeskönyv (RÉ21): 222. dicséret 1. 3. 5. 7–8. versei: Nagy hálát adjunk (+BS)

Református Énekeskönyv (RÉ21): 223. dicséret 1. 7–8. versei: Meghódol lelkem

Református Énekeskönyv: 434. dicséret 1–2. 5. 7. versei: Nékünk születék (+BS, DU)

Berkesi Sándor: Az Úrnak zengjen az ének: 53. Ti zárt ajtók, táruljatok! (dall RÉ21 445. dicséret: Szép tündöklő)

Berkesi Sándor: Az Úrnak zengjen az ének: 54. Szállj, szállj magasra (dall. RÉ21 401.

dicséret: Krisztus Urunknak)